

Foreign Students at Rumanien Universities. Admission, Residence and Working in Romania

Studenti străini la universități românești. Admisia, rezidența în România și angajarea în muncă

Mitică PURCARU

Oficiul Român pentru Imigrări

Serviciul Imigrări Arad

E-mail: Mitica.purcaru@yahoo.com

Abstrcat

The adoption of a national legislation in total agreement with the community legislation that is concerned with the admission, residence and work engagement of the foreign students, represents an important step regarding the effort made by the Romanian government in order to insure a proper integration of the foreign persons within the Romanian society, that can have amazing effects over the evolution of the work market from Romania.

Rezumat

Adoptarea unei legislații naționale în deplină concordanță cu legislația comunitară în materia admisiei, rezidenței și angajării în muncă a studenților străini constituie un pas important în ceea ce privește efortul Guvernului României de asigurare a unei integrări reale a străinilor în societatea românească cu efecte deosebite în evoluția pieței muncii din România.

Key words: *foreign student, admission, residence, permis of staing, visa, work engagement*

Cuvinte cheie: *student străin, admisie, rezidență, drept de ședere, viză, autorizație de muncă.*

Introducere

Aderarea României la Uniunea Europeană începând cu 01.01.2007, adoptarea la nivel comunitar a Directivei 2005/36/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 07 septembrie 2005 privind recunoașterea calificărilor profesionale, transpusă în legislația națională prin Legea nr.200/2004, privind recunoașterea diplomelor și calificărilor profesionale pentru profesiile reglementate din România, ratificarea Convenției de la Lisabona privind recunoașterea diplomelor în statele din spațiu european al învățământului superior (SEIS), au avut o contribuție majoră în ceea ce privește evoluția următoare a mobilității intra-europene în domeniul învățământului superior.

Aceasta a presupus și presupune în continuare un efort considerabil din partea guvernelor și a instituțiilor de învățământ superior, pentru consolidarea și extinderea înțelegerilor inter-instituționale de înaltă calitate, care să asigure recunoașterea deplină a perioadelor de studii și a creditelor obținute în străinătate.

Implementarea Procesului de la Bologna în învățământul universitar românesc a determinat guvernul român să facă toate demersurile pentru a se asigura că diplomele/calificările de același nivel obținute în instituții de învățământ superior din România se bucură de recunoaștere în celelalte state membre având aceleași urmări în viața profesională a titularilor acestora.

Diversificarea conținuturilor și a profilului programelor de studii, recunoașterea calificărilor obținute în învățământul superior european, determină creșterea transparenței și facilitarea mobilității naționale și internaționale a studenților și a personalului academic, contribuind astfel la aprecierea și înțelegerea culturală și promovarea inovației în învățământul superior european aspect

ce contribuie în mod ireversibil crearea unei piețe europene a muncii mai dinamice pentru angajatori și absolvenți.

Efectele implementării Procesului de la Bologna în învățământul universitar din România, transpunerea în legislația națională a legislației comunitare privind libera circulație a persoanelor, precum și cea privind recunoașterea diplomelor și calificărilor profesionale sunt vizibile și de necontestat, materializându-se între altele și prin creșterea semnificativă a numărului studenților străini care studiază în România.

Având în vedere faptul că, la data de 30.06.2011, în România studiau un număr de peste 10000 de studenți străini și luând în considerare aspectele prezentate mai sus, în vederea creșterii gradului de informare a studenților străini care studiază în România, voi face câteva referiri cu privire la condițiile de admisie, rezidența în scop de studii și angajare în muncă a acestora, pe teritoriul României.

Admisia în scop de studii în România

În primul rând, pentru înțelegerea corectă, voi porni de la definirea termenilor și anume:

- străinul - reprezintă persoana care nu are cetățenia română, cetățenia unui alt stat membru al Uniunii Europene sau al Spațiului Economic European ori cetățenia Confederației Elvețiene;

Admisia în România în scop de studii a unui străin se face în baza vizei de lungă ședere pentru studii obținută de la Misiunea Diplomatică sau Oficiul Consular al României în țara de origine a străinului sau în țara în care își are reședința. Viza de lungă ședere se acordă la cererea străinului care are calitatea de student sau care participă la un program de schimb de elevi, precum și străinilor acceptați la studii în baza documentelor internaționale la care România este parte. Calitatea de student o au străinii acceptați la studii de către o instituție de învățământ de stat sau particulară, acreditată ori autorizată provizoriu potrivit legii, inclusiv pentru participarea la cursuri de doctorat.

Solicitarea de viza trebuie să fie însoțită de următoarele documente;

- dovada de acceptare la studii eliberată de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, din care să rezulte că va urma o formă de învățământ de zi;

- dovada achitării taxei de studii pentru cel puțin un an de studii;

- dovada mijloacelor de întreținere, în cuantum de cel puțin salariul minim net pe țară lunar, pentru întreaga perioadă înscrisă în viză;

- certificat de cazier judiciar sau alt document cu aceeași valoare juridică;

- asigurarea medicală pe perioada valabilității vizei;

- încuviințarea părinților sau a tutorelui cu privire la șederea în scop de studii pe teritoriul României, dacă străinul este minor;

Străinii bursieri ai statului român nu sunt obligați să prezinte dovada achitării taxei de studii pentru cel puțin un an de studii și dovada mijloacelor de întreținere, în cuantum de cel puțin salariul minim net pe țară lunar, pentru întreaga perioadă înscrisă în viză;

Străinii de origine română nu sunt obligați să prezinte dovada mijloacelor de întreținere, în cuantum de cel puțin salariul minim net pe țară lunar, pentru întreaga perioadă înscrisă în viză;

Acordarea rezidenței în scop de studii în România

Străinii intrați în România pentru studii pot solicita prelungirea dreptului de ședere pentru perioade succesive de până la un an, dacă îndeplinesc următoarele condiții:

- sunt înscrisi la studii la o instituție de învățământ de stat ori particulară, acreditată sau autorizată provizoriu potrivit legii, forma învățământ de zi, inclusiv pentru participarea la cursuri de doctorat;

- dovedesc că și-au achitat taxele de studii;

- fac dovada mijloacelor de întreținere, în cuantum de cel puțin salariul minim net pe economie, pe perioada valabilității permisului de ședere;

Studentilor străini care nu au absolvit studiile în perioada acordată inițial li se poate aproba prelungirea ulterioară a dreptului de ședere, în scopul finalizării studiilor, pentru o perioadă de maximum un an.

Studentilor străini de origine română li se poate prelungi dreptul de ședere temporară pentru studii, fără a face dovada mijloacelor de întreținere, în cuantum de cel puțin salariul minim net pe economie, pe perioada valabilității permisului de ședere;

Dreptul de ședere temporară pentru studii se poate prelungi cu cel mult 90 de zile după absolvirea studiilor, în vederea definitivării situației școlare sau universitare și a avizării documentelor de studii.

Studentii străini pot să-și schimbe profilul de studii sau specializarea profesională, în condițiile legii, cu condiția ca durata totală a șederii prevăzută pentru studiile inițiale să nu fie depășită.

În situația în care, prin schimbarea profilului de studiu sau a specializării profesionale, se depășește durata totală a șederii prevăzută pentru studiile inițiale este necesară obținerea unei noi vize de lungă ședere în scop de studii.

Străinilor intrați în România în scop de studii, bursieri ai statului român, li se prelungește dreptul de ședere, fără a fi necesară prezentarea dovezii mijloacelor de întreținere și a taxelor de studii.

Permisele de ședere pentru această categorie de străini se acordă pe o perioadă egală cu durata totală a studiilor și cu scutire de la plata taxelor consulare.

Angajarea în muncă a studenților străini

Străinii cărora li s-a acordat dreptul de ședere în scop de studii pot lucra pentru a-și completa mijloacele de întreținere numai cu program redus.

Legea nr.53/2003 art.36 prevede, în mod expres, faptul că cetățenii străini[1] și apatrizii[2] pot fi încadrați prin contract individual de muncă în baza autorizației de muncă[3] sau a permisului de ședere în scop de muncă, eliberate în condițiile legii.

Dacă Legea nr.53/2003, referitor la încadrarea în muncă a străinilor, stabilește ca și condiționalitate faptul că, străinul sau apatridul trebuie să fie încadrat cu contract individual de muncă, la un angajator român pe teritoriul României, în baza unei autorizații de muncă, legislația specifică privind încadrarea în muncă a străinilor, precum și legislația specifică privind regimul juridic al străinilor pe teritoriul României, stabilesc condiții suplimentare pe care străinii, titulari ai unui permis de ședere în scop de studii trebuie să le îndeplinească pentru a putea fi încadrați în muncă sau presta munca la angajatori persoane fizice sau juridice romane.

Ordonanța de Urgență a Guvernului nr.56/2007, legea care reglementează condițiile speciale privind încadrarea în muncă a străinilor în România, stabilește o serie de condiții cumulative pe care trebuie să le îndeplinească străinii care doresc să se angajeze în muncă.

Condiții pe care să le îndeplinească străinii titulari ai unui permis de ședere în scop de studii pentru a putea fi încadrați în muncă

Potrivit Art.3 alin.1 și alin.2 din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr.56 din 20 iunie 2007 (*actualizată*) privind încadrarea în muncă și detașarea străinilor pe teritoriul României străinii, titulari ai unui permis de ședere în scop de studii, eliberat de autoritățile române, pot fi încadrați în muncă pe teritoriul României la angajatori care funcționează în mod legal, cu îndeplinirea cumulativă a următoarelor condiții:

a) îndeplinesc condițiile speciale de pregătire profesională, experiență în activitate și autorizare, solicitate de angajator potrivit legislației în vigoare;

b) fac dovada faptului că sunt apti din punct de vedere medical să desfășoare activitatea respectivă și nu au antecedente penale care să fie incompatibile cu activitatea pe care o desfășoară sau urmează să o desfășoare pe teritoriul României;

c) se încadrează în contingentul anual aprobat prin hotărâre a Guvernului;
d) angajatorii au achitate obligațiile către bugetul de stat pe ultimul trimestru;
e) angajatorul să desfășoare efectiv activitatea pentru care se solicită eliberarea autorizației de muncă.

f) angajatorul să nu fi fost sancționat anterior pentru muncă nedeclarată sau angajare ilegală.

Conform art. 4 alin. 1 din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 56/2007 privind încadrarea în muncă și detașarea străinilor pe teritoriul României, autorizația de muncă se eliberează, la cererea angajatorului, de către Oficiul Român pentru Imigrări, prin formațiunile sale teritoriale, dacă se constată îndeplinirea unor condiții de către angajatorul care dorește să încadreze în muncă cetățenii străini, și anume:

a) angajatorul prezintă documentele prevăzute de ordonanță de urgență pentru fiecare tip de autorizație de muncă prin care dovedește că desfășoară o activitate legală în România, că nu are datorii la bugetul de stat pe ultimul trimestru și că a făcut o selecție legală;

b) străinul îndeplinește condițiile speciale de pregătire profesională, experiența în activitate și autorizare, este apt din punct de vedere medical să desfășoare activitatea respectivă, nu are antecedente penale și se încadrează în contingentul anual aprobat prin hotărâre a guvernului, precum și condițiile prevăzute la art. 6 alin. 1 lit. a), e), f), g) și h), art. 8 alin.1 lit. b)-d), art.11, art.27 alin.2 lit. c) și e) din O.U.G. nr.194/2002 privind regimul străinilor în România, republicată.

Autorizația de muncă se eliberează pentru prelungirea dreptului de ședere pe perioade de cel mult un an.

În vederea obținerii autorizației de muncă pentru lucrătorii permanenți, angajatorul, persoană juridică din România ori o reprezentanță, sucursală sau filială a unei persoane juridice cu sediul în străinătate, va depune la Oficiul Român pentru Imigrări o cerere motivată privind necesitatea încadrării în muncă a străinului, titular al unui drept de ședere în scop de studii, însoțită de următoarele documente:

a) certificatul de înmatriculare de la Oficiul Național al Registrului Comerțului, în copie și în original;

b) certificatul constatator emis de oficiul registrului comerțului, din care să rezulte că nu s-au operat cereri de înscriere de mențiuni referitoare la existența unei hotărâri judecătorești definitive pentru săvârșirea de infracțiuni de către asociatul unic sau, după caz, de asociați, în legătură cu activitatea pe care o desfășoară sau la declararea stării de faliment;

c) scrisoarea prin care se atestă bonitatea angajatorului, eliberată de banca la care acesta are deschis contul;

d) certificatul de atestare fiscală emis de administrația finanțelor publice în a cărei rază teritorială angajatorul își are sediul social, privind achitarea obligațiilor către bugetul de stat, la sfârșitul trimestrului încheiat anterior depunerii cererii;

e) fișa postului, organigrama cu precizarea funcțiilor ocupate și vacante;

f) dovada publicării anunțului pentru ocuparea postului vacant într-un cotidian de largă circulație;

g) copia procesului-verbal întocmit în urma selecției realizate pentru ocuparea posturilor vacante;

h) curriculum vitae al străinului, care să conțină și declarația pe propria răspundere a acestuia că este apt din punct de vedere medical pentru a fi încadrat în muncă și că are cunoștințe minime de limba română;

i) cazierul judiciar sau alt document cu aceeași valoare juridică, eliberat de autoritățile din țara de origine sau reședință;

j) atestatul de recunoaștere a studiilor necesare ocupării funcției pentru care se solicită eliberarea autorizației de muncă, eliberat de Ministerul Educației, Cercetării și Tineretului, în condițiile prevăzute de legislația în domeniu, sau diploma de studii eliberată de instituții de învățământ acreditate în România;

j) atunci când este cazul, documente care atestă obținerea în România sau în alt stat membru al Uniunii Europene a calificării profesionale necesare ocupării funcției pentru care se solicită eliberarea autorizației de muncă;

k) copiile documentelor care atestă pregătirea profesională obținută în afara sistemului de învățământ sau, după caz, care atestă experiența profesională, traduse și legalizate în condițiile legii

l) copia documentului de trecere a frontierei, valabil, al străinului și, după caz, copia permisului de ședere în România

m) două fotografii tip 3/4 ale străinului.

În vederea obținerii autorizației de muncă pentru lucrătorii permanenți, angajatorul persoană fizică va depune la Oficiul Român pentru Imigrări o cerere motivată, însoțită de documentele prevăzute la alin. (1) lit. d)-m), precum și de următoarele documente:

a) copia actului de identitate și, după caz, a autorizației sau a altui document legal care atestă exercitarea unei activități ori profesii independente;

b) dovada că dispune de venituri suficiente pentru plata salariului angajatului străin;

c) cazierul judiciar al persoanei fizice angajatoare.

Soluționarea cererii

Potrivit art.15 alin.1 din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 56/2007 privind încadrarea în muncă și detașarea străinilor în România, cererea pentru eliberarea autorizației de muncă se soluționează de către Oficiul Român pentru Imigrări, în termen de 30 de zile de la data înregistrării acesteia. În cazurile în care, pentru constatarea îndeplinirii condițiilor de obținere a autorizației de muncă, sunt necesare verificări suplimentare, termenul de soluționare a cererii poate fi prelungit cu cel mult 15 zile.

În conformitate cu prevederile art.15 alin.3 din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr.56/2007 privind angajarea în muncă și detașarea străinilor pe teritoriul României, autorizația de muncă este valabilă pe toată perioada contractului individual de muncă, cu normă întreagă, vizat de inspectoratul teritorial de muncă, în situația continuării raporturilor de muncă în aceeași funcție și la același angajator.

Străinilor care beneficiază de drept de ședere temporară pentru în scop de studii și solicită încadrarea în muncă în baza unui contract de muncă cu timp parțial, cu program de maxim 4 ore pe zi, li se va prelungi autorizația de muncă dacă aceștia își mențin raporturile de muncă cu același angajator.

Concluzii

Având în vedere aspectele prezentate, este de apreciat demersul guvernului român de a modifica și completa cadrul juridic ce reglementează regimul străinilor în România, prin adoptarea Legii nr.157/11.07.2011, act normativ care a îmbunătățit substanțial cadrul normativ privind regimul străinilor în România și oferă posibilitatea ca, în viitor, România să gestioneze fenomenul imigrației într-un mod mai eficient și cu beneficii pentru toți actorii implicați. Prin adoptarea unor politici antidiscriminare și cele privind nevoile și accesul la educație al străinilor, România se situează deasupra mediei pentru Europa Centrală și demonstrează ca o integrare de succes a imigranților ajută la crearea unor societăți mai competitive și coezive.

References

1. Străin - persoana care nu are cetățenia română sau cetățenia unui alt stat membru al Uniunii Europene, al Spațiului Economic European ori al Confederației Elvețiene.

2. Apatrid - străinul care nu are cetățenia nici unui stat;

3. Autorizație de muncă - documentul oficial, eliberat în condițiile legii, care dă dreptul titularului să fie încadrat în muncă sau detașat în România la un singur angajator;

Bibliography

Constituția României (republicată) adoptată în anul 1991, publicată în Monitorul Oficial nr.767 din 31.10.2003;

Directiva nr.2005/36/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 7 Septembrie 2005 privind recunoașterea calificărilor profesionale;

Legea nr.53/2003 - Codul Muncii din România, publicată în Monitorul Oficial nr.72 din 05.02.2003;

Legea nr.200/2004 privind recunoașterea diplomelor și calificărilor profesionale pentru profesiile reglementate din România, publicată în Monitorul Oficial nr.500 din 03.06.2004;

Ordonanța de Urgență a Guvernului nr.194/2002 (republicată) privind regimul străinilor în România, publicată în Monitorul Oficial nr. 201 din 08.03.2004;

Ordonanța de Urgență a Guvernului nr.56/2007 privind încadrarea în muncă și detașarea străinilor pe teritoriul României, publicată în Monitorul Oficial nr.424 din 26.06.2007;